

Szanowni Państwo,

Przed nami kryzys gospodarczy. Sieci innowacji i transferu technologii w całym świecie udowadniają, iż najlepsze produkty powstają we współpracy skupionej na tworzeniu wiedzy ludzi i efektywnym wykorzystaniu ich kapitału intelektualnego.

Rola brokera wiedzy, jakim jest SKE w woj. śląskim w obszarze ekoinnowacji jest potrzebą chwili. Konwencjonalne sposoby pozyskiwania wiedzy i budowania przewag konkurencyjnych powoli wyczerpują swoje formuły. Należy poszukiwać takich rozwiązań, które umożliwią przedsiębiorstwom szybko wdrażać innowacje kształtując ich nowe modele biznesu, które powinny sprzyjać ich kreacji wartości.

Ekologia i ochrona środowiska to nie tylko modne słowa, lecz poważna część współczesnej gospodarki. Większość innowacji światowych stymulowana jest przez potrzeby poprawy jakości życia i chęci rozwoju i wzrostu spótek.

Sieć przedsiębiorstw, uczelni wyższych, instytutów badawczych skupiona na tworzeniu innowacji ma stanowić źródło sukcesu wszystkich podmiotów zainteresowanych tą siecią i korzyściami tkwiącymi w jego strukturze i potencjałach. Istnieje potrzeba łączenia się w konsorcja, realizacji wspólnych badań inicjujących możliwości komercjalizacji rozwiązań na rzecz biznesu.

Bądźmy kreatywni, zdolni do współpracy otwarci na nowe pomysły i rozwiązania, uczmy się i zarabiamy, twórzmy i sprzedajemy, róbmy to razem w ramach struktur Śląskiego Klastra Ekologicznego.

Dr Marek Jabłoński

Prezes Europejskiego Forum
Odpowiedzialności Ekologicznej

Śląski Klaster Ekologiczny Nowa inicjatywa w województwie śląskim

Śląski Klaster Ekologiczny (SKE) jest jedną z kilkunastu inicjatyw klastrowych w regionie i pierwszą działającą kompleksowo w szeroko rozumianej ekologii. Partnerami wiodącymi Klastra są: Europejskie Forum Odpowiedzialności Ekologicznej (EFOE) oraz Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU). Obie organizacje mają bardzo duże doświadczenie w zakresie inicjatyw proekologicznych związanych z transferem wiedzy i technologii oraz ich praktycznym testowaniem i wprowadzaniem do obrotu gospodarczego. Interdyscyplinarność wynikająca z zawartej współpracy jest warunkiem skuteczności i efektywności działania Klastra na rzecz jego członków. Władze województwa śląskiego przyznały Śląskiemu Klasterowi Ekologicznemu dotację w wysokości około 1 mln zł na działalność technologiczną w tym obszarze.

Celem głównym utworzenia Śląskiego Klastra Ekologicznego jest podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw działających w sektorze ochrony środowiska w dziedzinie technologii środowiskowych poprzez wykorzystanie potencjału tkwiącego w kooperacji różnych instytucji i podmiotów w tym przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, uczelni wyższych, jednostek naukowo-badawczych i jednostek samorządu terytorialnego poprzez utworzenie inicjatywy klastrowej.

Realizacja projektu pozwoli na osiągnięcie celów cząstkowych, które stanowić będą uzupełnienie celu głównego. Wśród celów tych należy wymienić:

- intensyfikację transferu technologii i innowacji z zakresu technologii środowiskowych powstałych dzięki kooperacyjnym działaniom przedsiębiorstw i innych podmiotów zaangażowanych w projekt Klastra,

- wypracowanie nowych produktów/usług markowych Klastra w dziedzinie technologii środowiskowych, które przyczynią się do ochrony środowiska i wzrostu konkurencyjności członków Klastra,
- rozwinięcie możliwości współpracy uczelni wyższych i jednostek naukowych w regionie z przedsiębiorstwami działającymi w zakresie technologii środowiskowych,
- zwiększenie roli ochrony środowiska w gospodarce województwa śląskiego,
- wzmocnienie wykorzystania potencjału sieci na rzecz rozwoju i komercjalizacji innowacji oraz zarządzania wiedzą w sieci.

Śląski Klaster Ekologiczny to projekt, który cechuje wysoki stopień innowacyjności. Działania Klastra wspierać będą transfer wiedzy i technologii. Jego utworzenie wynika z potrzeby rynku w zakresie innowacyjnych technologii środowiskowych, których wdrażanie

KLASTER EKO ROZWIĄZAŃ

sprzyja poprawie efektywności energetycznej na zdegradowanym obszarze województwa śląskiego.

W ramach działalności Śląskiego Klastra Ekologicznego stworzona zostanie niezbędna infrastruktura służąca jego funkcjonowaniu, w tym nowoczesna platforma technologii środowiskowych, oraz realizacji działań w zakresie transferu wiedzy i innowacji wpływających bezpośrednio na jego rozwój i podniesienie konkurencyjności członków Klastra.

Śląski Klaster Ekologiczny jest obecnie w fazie tworzenia. Deklaracje przystąpienia do przedsięwzięcia złożyło dotąd 29 podmiotów, w tym 21 podmiotów gospodarczych należących do sektora MŚP. Zainteresowanie przystąpieniem do sieci jest bardzo duże.

Śląski Klaster Ekologiczny skupia firmy, które dzięki kooperacji i współpracy w aspekcie odpowiedzialności ekologicznej będą mogły uzyskać przewagę konkurencyjną, stworzyć innowacyjne produkty oraz udoskonalić swoje procesy i produkty o innowacje technologiczne. Są to podmioty gospodarcze funkcjonujące w różnych obszarach: dostawcy nowoczesnych technologii na rzecz ochrony środowiska, firmy doradcze działające w branży, laboratoria badawcze, jednostki badawczo rozwojowe, uczelnie wyższe, jednostki certyfikujące produkty i systemy zarządzania środowiskowego, przedsiębiorstwa działające w sektorze ochrony środowiska, przedsiębiorstwa wpływające negatywnie na środowisko naturalne wdrażające nowoczesne technologie obniżające ich negatywny wpływ.

Podstawowym założeniem realizacji projektu jest ścisła współpraca z uczelniami wyższymi i jednostkami naukowymi. W szczególności wskazać tu należy: Politechnikę Śląską, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach oraz Wyższą Szkołę Ekonomiczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej. Zakłada się, że współpraca z tymi podmiotami będzie prowadzona na każdym etapie wdrażania projektu, jak również funkcjonowania Klastra.

Istotną rolę odgrywają także instytuty badawcze testujące technologie ochrony środowiska.

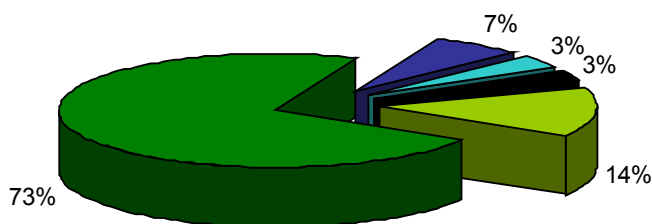
Intensywna współpraca uczelni wyższych i instytutów badawczych przy aktywnym udziale brokera wiedzy jakim jest Śląski Klaster Ekologiczny ma stworzyć wartość dodaną dla przedsiębiorstw zainteresowanych wdrażaniem innowacyjnym technologii rekomendowanych przez klaster w celu wykreowania lub modyfikacji innowacyjnych modeli biznesu.

CZŁONKOWIE KLASTRA

W skład Śląskiego Klastra Ekologicznego wchodzi:

- założyciele inicjatywy - Europejskie Forum Odpowiedzialności Ekologicznej (EFOE) i Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU)
- 21 uczestników z sektora małych i średnich przedsiębiorstw
- 2 uczestników z sektora nauki
- 1 instytucja otoczenia biznesu
- 3 instytuty badawcze

■ z sektora małych i średnich przedsiębiorstw ■ z sektora nauki
■ z sektora organizacji pozarządowych ■ z sektora instytucji otoczenia biznesu
■ inne: instytuty badawcze

Klastry jako ważny element nowoczesnej gospodarki

Klastry odgrywają szczególną rolę w tworzeniu powiązań między podmiotami gospodarczymi, a także przedsiębiorstwami i jednostkami naukowymi. Powiązania te są kluczowym elementem nowoczesnych modeli procesów innowacyjnych. Struktury klastrowe, stanowią skuteczny mechanizm koncentrowania zasobów i środków oraz jeden ze sposobów stymulowania współpracy gospodarczej.

Klaster można zdefiniować jako geograficzne skupisko powiązanych ze sobą firm, wyspecjalizowanych dostawców, jednostek świadczących usługi, firm działających w pokrewnych sektorach i związanych z nimi instytucji w poszczególnych dziedzinach, jednocześnie współdziałających i konkurujących ze sobą.

Podstawą klastra jest jego sieciowość. Sieci są tworzone przez węzły oraz powiązania między nimi. Węzłem sieci jest sformalizowana lub niesformalizowana współpraca pomiędzy członkami klastra. Celem Śląskiego Klastra Ekologicznego jest stworzenie sieci o największej liczbie węzłów i połączeń.

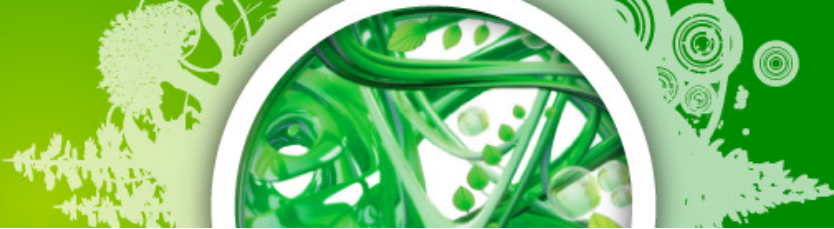
W ramach tworzenia klastrów uruchamiają się różnorodne działania mające na celu

Działalność klastra ma promować ekomodele zarządzania i sprzyjać ekoinnowacji.

W ramach inicjatywy zorganizowane zostaną konferencje, seminaria i warsztaty a także branżowe spotkania partnerskie. Klaster zapewni doradztwo specjalistyczne, zarówno grupowe jak i indywidualne.

stymulowanie rozwoju regionalnego przez wspieranie podmiotów gospodarczych w poprawianiu ich pozycji konkurencyjnej. Koncepcja tworzenia klastrów staje się ważnym elementem polityki gospodarczej Unii Europejskiej gdyż wpisuje się w priorytety dokumentu „Europa 2020 – strategia inteligentnego, zrównoważonego i globalnego wzrostu”. Polityka wspierania klastrów, ze względu na swój horyzontalny charakter, stanowi istotny element kilku dziedzin polityki gospodarczej, przede wszystkim innowacyjnej, regionalnej i przemysłowej.

Tworzenie i rozwój klastrów w regionie wiąże się z szeregiem zjawisk, które pozytywnie wpływają na konkurencyjność i innowacyjność gospodarki lokalnej.

Uroczystość inauguracyjna

W dniu 10 maja w katowickim Hotelu Angelo odbyła się inauguracja działalności Śląskiego Klastra Ekologicznego. Wydarzeniu towarzyszyło pierwsze seminarium merytoryczne Śląskiego Klastra Ekologicznego i konferencja prasowa z udziałem władz Europejskiego Forum Odpowiedzialności Ekologicznej oraz przedstawicieli Instytutu Terenów Przemysłowych – Sekretariatu Polskiej Platformy Technologicznej Środowiska. Gościem specjalnym był Heinz M. Pascher, ambasador biznesowy i animator współpracy regionalnej pomiędzy Górnym Śląskiem a Górną Austrią.

„Tendencje rynkowe wskazują, że praktyki stosowane obecnie w ekologii nie są wystarczające. Nasze najbliższe otoczenie potrzebuje daleko idących zmian i mobilizacji w tym zakresie. My takie zmiany w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy proponujemy i wdrożymy” – zapewnił dr Adam Jabłoński, Wiceprezes EFOE i Kierownik Klastra.

Uczestnicy konferencji przekonywali, że sektor ekoinnowacji rozwija się dziś szybciej niż inne wiodące branże, takie jak farmaceutyczna czy IT. Podkreślali też, że w perspektywie wzrastającego zapotrzebowania na energię, poprawa efektywności energetycznej oraz racjonalne wykorzystywanie istniejących za-

sobów staje się ważnym zadaniem.

„Głównym celem naszej inicjatywy jest rozwój i transfer technologii środowiskowych, w tym ekoinnowacyjnych, czyli takich rozwiązań, które pozwalają poprawić efektywność wykorzystania zasobów naturalnych w gospodarce, zmniejszyć negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko lub wzmocnić odporność gospodarki na presje środowiskowe” - powiedziała Izabela Ratman-Kłosińska, kierownik Działu Współpracy z Zagranicą IETU w Katowicach.

Liczymy na dalsze zainteresowanie działalnością Śląskiego Klastra Ekologicznego i zapraszamy do współpracy.

Dlaczego ekoinnowacje?

Nowoczesna gospodarka Unii Europejskiej opiera się na efektywnym i odpowiedzialnym korzystaniu z zasobów środowiska z wykorzystaniem technologii środowiskowych i ekoinnowacyjnych.

Technologie środowiskowe chronią środowisko, generują mniej zanieczyszczeń, wykorzystują mniejsze ilości zasobów w bardziej racjonalny sposób, zapewniają powtórne wykorzystanie powstających produktów i odpadów, zapewniają unieszkodliwienie wytwarzanych odpadów w bardziej racjonalny sposób, niż technologie, dla których są alternatywami. Wśród takich rozwiązań wyróżniają się ekoinnowacje, które stanowią nowość i występują na etapie koncepcji projektu, zużywanych surowców, zastosowanego procesu

produkcyjnego, użytkowania, recyklingu lub końcowej utylizacji. Ekoinnowacje obejmują więc cały cykl życia produktu.

Ekoinnowacja to innowacja, która poprawia efektywność wykorzystania zasobów naturalnych w gospodarce, zmniejsza negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko lub wzmacnia odporność gospodarki na presje środowiskowe.

Wdrażanie technologii ekoinnowacyjnych

sprzyja realizacji aktualnie prowadzonej polityki europejskiej, której celem jest kreowanie gospodarki opartej na wiedzy oraz efektywnie wykorzystującej zasoby. W dokumencie „Europa 2020 – strategia inteligentnego, zrównoważonego i globalnego wzrostu” wskazano, że odpowiedzią na środowiskowe i ekonomiczne wyzwania powinno być przejście na niskoemisyjną, efektywną pod względem wykorzystania zasobów i generującą mniejsze ilości zanieczyszczeń gospodarkę. W związku z tym zaproponowano przyjęcie trzech priorytetów. Pierwszy z nich – zapewnienie inteligentnego wzrostu - odnosi się bezpośrednio do gospodarki opartej na wiedzy i innowacji. Priorytet drugi to zrównoważony wzrost oparty na propagowaniu większej efektywności wykorzystania zasobów oraz przyjaznej dla środowiska i konkurencyjnej gospodarki. Trzecim priorytetem jest wspieranie wzrostu zatrudnienia i spójności gospodarczej, terytorialnej i społecznej. W strategii Europa 2020 sformułowano zalecenie, zgodnie z którym kryzys gospodarczy powinien stać się punktem wyjścia dla nowej, zrównoważonej, inteligentniejszej, bardziej „zielonej” (greener) gospodarki, w której dobrobyt jest pochodną rozwoju innowacji, wiedzy oraz efektywnego wykorzystania zasobów.

Sposoby wspierające rozwój ekoinnowacji określone zostały w „Planie działań na rzecz ekoinnowacji” (EcoAP), który jest narzędziem realizacji celów strategii Europa 2020. W dokumencie wskazano działania w zakresie poppytu i podaży, badań naukowych i przemysłu oraz polityki i instrumentów finansowych. EcoAP stanowi kontynuację „Planu Działań na rzecz Technologii Środowiskowych” (ETAP) promującego technologie środowiskowe oraz zwiększającego świadomość polityczną w zakresie ekoinnowacyjności w ostatnich siedmiu latach.

Rola technologii środowiskowych i ekoinnowacji w gospodarce Unii Europejskiej rośnie. Branże eko-przemysłu stymulują wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Obliczono, że roczny obrót w eko-przemysle wynosi 319 mld €, co stanowi 2,5 % PKB Unii Europejskiej. Komisja Europejska szacuje, że korzyści dla środowiska, społeczeństwa i przemysłu wynikające z szerokiego wdrożenia ekoinnowacji mogą być znaczące. W następnej dekadzie możliwe jest podwojenie obrotów do wartości 600 miliardów €, a w kolejnych 20 latach prognozowany jest nawet pięciokrotny wzrost tej wartości. Jednym z przykładów trendu wzrostowego w obszarze ekoinnowacji jest duży i wzrastający procent spółek notowanych na

giełdzie w Warszawie (indeks NCIndex) oferujących produkty i usługi innowacyjne, szukających kreacji i wartości także w ekoinnowacjach.

Europejskie przedsiębiorstwa reprezentujące branżę eko-przemysłu mają silną pozycję na świecie. Oszacowano, że eko-przemysł Unii Europejskiej stanowi jedną trzecią światowego eko-przemysłu i zapewnia 3,4 miliona pełnoetatowych miejsc pracy. Wzrost zatrudnienia w eko-przemysle wyniósł w 2011 roku 72% w porównaniu do roku 2000.

W latach 2009-2011 niemal połowa europejskich przedsiębiorstw reprezentujących branżę usług produkcyjnych, rolniczych, wodnych i spożywczych wdrożyło ekoinnowacje i odniosło z tego tytułu korzyści.

Choć badania wykazały, że ekoinnowacje prowadzą do obniżenia kosztów materiałowych i energii w firmach, ich rozwój następuje znacznie wolniej niż rozwój technologii środowiskowych. Sektor technologii środowiskowych jest obecnie sektorem o silnej, ugruntowanej pozycji rynkowej w Europie. Krajami wiodącymi pod względem rozwoju tego sektora są kraje wysoko rozwinięte, w tym Włochy, Francja, Niemcy i Wielka Brytania. Wśród najsilniejszych branż sektora technologii środowiskowych w Europie, stanowiących trzy czwarte wartości obrotów, wymienia się:

- gospodarkę odpadami,
- zaopatrzenie w wodę,
- oczyszczanie ścieków,
- recykling materiałów.

Rozwój ekoinnowacji utrudnia natomiast szereg barier, w tym między innymi brak właściwego odzwierciedlenia korzyści i kosztów środowiskowych przez ceny rynkowe, sztywne struktury ekonomiczne, nieodpowiednia infrastruktura a także niewystarczająca wiedza w tym zakresie i niepewność dotycząca popytu rynkowego. Obecnie ekoinnowacje dynamicznie zdobywają rynek związany z generowaniem energii ze źródeł odnawialnych, co związane jest z prowadzoną polityką Unii Europejskiej w zakresie energii i klimatu.

Praktyka pokazała, że ekoinnowacje mogą tworzyć nowe możliwości biznesowe, przyczynić się do wzrostu gospodarczego i generowania nowych miejsc pracy w Europie. Ich wdrażanie wymaga jednak podjęcia szeregu działań na poziomie Unii Europejskiej oraz krajowym, w tym zapewnienia wsparcia dla firm.

Kalendarium wydarzeń

Kalendarz SKE

19.09.2012 - Seminarium Klastra Ekologicznego „Zarządzanie środowiskowe- integracja z systemami zarządzania energią- rozwój klastra. Norma ISO 50001” - godz. 11:00, Eurocentrum, ul. Ligocka 103, budynek numer 3, Katowice

24-25.10.2012 - Seminarium nr 2 „Technologie ochrony środowiska sprzyjające poprawie efektywności energetycznej w zakresie budowy oferty klastra. Efektywność energetyczna w gospodarce wodno-ściekowej” - Targi Urzędzeń i Technologii Branżowych Wodociągów i Kanalizacji Hydro Silesia, Sosnowiec

18-19.10.2012 - Warsztat wyjazdowy „Narzędzia wsparcia transferu wiedzy

16.11.2012 - Spotkanie partnerskie i branżowe - brokerage events

Inne wydarzenia

18.09.2012 - Konferencja „(Eko)innowacje – mit czy fundament polskiej polityki pro-zwójowej” i Forum „Jak stworzyć nową jakość w podejściu do ekoinnowacji w Polsce - propozycje rozwiązań i zaproszenie do współpracy”. - Warszawa, Pałac Lubomirskich, ul. Plac Żelaznej Bramy 10

5.10.2012 - Debata społeczna w ramach kampanii „Porozmawiajmy o ekologii...” - Wrocław

24-25.10.2012 - Targi Urzędzeń i Technologii Branży Wodociągowo - Kanalizacyjnej HYDROSILESIA - Sosnowiec

5.11.2012 - Debata społeczna w ramach kampanii „Porozmawiajmy o ekologii...” - Wrocław

5.12.2012 - Debata społeczna w ramach kampanii „Porozmawiajmy o ekologii...” - Wrocław

20-23.11.2012 - Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLEKO - Poznań

Członkowie Śląskiego Klastra Ekologicznego

1. Europejskie Forum Odpowiedzialności Ekologicznej (EFOE)
2. Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU)
3. EFOE CERT Sp. z o.o.
4. OTTIMA PLUS Sp. z o.o.
5. INVEST EKO Sp. z o.o.
6. INVEST EKO Arkadiusz Primus
7. PPM Pomiary Środowiskowe. Pomiary hałasu
8. Ekokomitywa Sp. z o.o.
9. EkoBilans
10. EkoPartner Silesia Sp. z o.o.
11. BGE S.A.
12. „AK Consulting” Aleksander Karkos Ruda Śląska
13. Netizens Peppermint
14. Itodo Sp. z o.o.
15. Collect Consulting S.A.
16. TIM S.A.
17. Green Media S. C. Magdalena Hangiel, Iwona Kiełtyka
18. PBE Sp. z o.o.
19. PPUH Trex Hal Sp. z o.o.
20. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza
21. Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
22. Saveen Sp. z o.o.
23. Maris Marek Świąt
24. Agencja Rozwoju Lokalnego S.A.
25. Katedra Metalurgii Politechniki Śląskiej
26. Katedra Zarządzania Ochroną Środowiska UE
27. Instytut Przemysłu Organicznego Oddział w Pszczynie
28. Instytut Metali Nieżelaznych - Institute of Non-Ferrous Metals
29. Instytut Technik Innowacyjnych EMAG

Interesuje Cię współpraca z Klastrem skontaktuj się z koordynatorem :

Zuzanna Tofilska

e-mail: koordynator@ecocluster.com.pl
tel. 668 - 894 - 582

www: www.ecocluster.com.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

„Śląski Klaster Ekologiczny”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

Priorytet I, Działanie 1.3. Transfer Technologii i Innowacji